

Tanegység elnevezése, kódszáma:

Iskolarendszerek BT-PSZ 101

Oktató neve:

Oktatáspolitikai – Kaposi József

Az óra megtartásának helye, ideje:**A tárgy célja:**

A hallgatók neveléstörténeti, oktatáspolitikai és európai műveltségének bővítése, az iskolarendszerek működésének térben és időben történő értelmezése. A tárgy négy alegységre tagolódik. Valamennyit az adott téma szakértő oktatója adja elő, de a kollokvium közös.

A – Oktatáspolitikai**Témakörök:**

1. A hazai iskolatörténet fontosabb állomásai és az arculatát formáló tényezők a kezdetektől 1990-ig.
2. Az 1993-as közoktatási törvény és a 2011-es köznevelési törvény.
3. A hazai oktatási rendszer jellemzői, problémái (közoktatás, szakképzés, felnőttképzés, felsőoktatás)
4. A tartalmi szabályozás hazai rendszere (tantervek, követelmények)
5. Az iskola és a közoktatási intézmény szereplői és szakmai önállóságuk (pedagógusok, nevelőtestület, diákok, szülők)

Kötelező irodalom:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100190.TV

Az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról, és módosításai.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99300079.TV

Halász Gábor: Oktatáspolitikai az első évtizedben, in Jelentés a magyar közoktatásról 2010, p. 17-33

<http://www.ofi.hu/kiadvanyaink/jelentes-2010/11-oktataspolitika>

Jelentés a magyar közoktatásról (legutóbbi kötete). OFI, Bp.

<http://www.ofi.hu/tudastar/jelentes-magyar/jelentes-magyar>

Évkönyv a magyar köznevelésről- 1998. Szerk.: Dr. Hoffmann Rózsa. Oktatási Minisztérium-Országos Köznevelési Tanács 1999. 173 p.

Mészáros István: Magyar iskola 1996-1996. Eötvös József Könyvkiadó Budapest, 1997. 300 p.

Mester és Tanítvány Oktatás és politika, 2010. 25. szám

http://www.btk.ppke.hu/uploads/files/tartalom_MT25.pdf

Ajánlott irodalom:

Mester és Tanítvány Oktatáspolitikai, 2004/3. szám.

Mészáros István: Oskolák és iskolák. Tankönyvkiadó, Budapest, 1998. 321 p.

Dr. Hoffmann Rózsa: Pedagógiai programok készítése. Köznevelés, 2000/27- 28.sz.

Nagy Péter Tibor: Pártok az oktatáspolitikai erőterében. Educatio folyóirat 2009/IV szám, - Rendszerváltás és oktatáspolitikai, 1989-2009

http://www.hier.iif.hu/hu/educatio_reszletes.php?id=77

Egyéb pedagógiai folyóiratok (Új Pedagógiai Szemle, Iskolakultúra, Educatio szakcikkek)

B – Európai ismeretek

Témakörök:

1. Az európai szervezetek alapelveinek, célkitűzéseinek, tevékenységének hatása a tagállamok közigazgatására, törvényhozására, igazságszolgáltatására.
2. A helyi és regionális önkormányzatok szerepe.
3. A közigazgatás feladata: az állampolgárok széleskörű (oktatási, kulturális, egészségi, gazdasági, szociális stb.) igényeinek kielégítése.
4. Kulcsfogalmak: Európaiság – az Európa-eszme; emberi jogok és alapvető szabadságok; szociális, gazdasági és oktatási jogok; társadalmi kohézió; kisebbségek; multikulturális társadalom. Magyarország és Európa.

Kötelező irodalom:

Az Európa Tanácsra vonatkozóan:

800 millió európai polgár. – Bp. – 2001. Az adatokat folyamatosan felújítja az Európa Tanács Információs és Dokumentációs Központ (ETIDK). Az összeállítás az ETIDK honlapján található: <http://www.europatanacs.hu>

Az Európa Tanács központi honlapja (angol és francia nyelvű információval): <http://www.coe.fr>

Az Európai Unióra vonatkozóan:

Kézikönyv az Európai Unióról / Horváth Zoltán. – 4. felújított, bővített kiadás. – Bp. : Magyar Országgyűlés, 2001. – 498 p.

Az Európai Unió központi honlapja (angol és francia nyelvű információval): <http://www.europa.eu.int>

Ajánlott irodalom:

Általános jellegű:

Az Európa-eszme: a kezdetektől a megvalósításig / Maller Sándor. – Bp. : Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, 2000. – 289 p.

Az Európa Tanácsra vonatkozóan:

Az Európa Tanács Kiskönyvtár c. sorozat füzetei. – Bp. : ETIDK, 2002-

Az emberi jogok a mindennapokban. – Bp. : ETIDK, 1998. – 60 p.

Az Európa Tanács egyezményeinek összefoglalása / Szerk. Mavi Viktor. – Strasbourg : Jogi Igazgatóság, 1998. – 64 p. (Magyar nyelvű változat)

Az Európai Unióra vonatkozóan:

Az Európai Unió: tájékoztatási segédlet / Koreny Ágnes, Csákó Beáta, Kas Nóra. – Bp.: MKE: Országgyűlési Kvt. – 2000. – 286 p.

Megjegyzés: Mindkét európai szervezetet ismertető tájékoztatók/szórólapok ingyenesen hozzáférhetők, és a vonatkozó irodalom kölcsönzése is lehetséges az Európa Tanács Információs és Dokumentációs Központban, illetőleg az Országgyűlési Könyvtár Európai Unió Gyűjteményében (1055 Bp., Kossuth tér 1-3., Országház XXV. kapu).

C – Felekezeti iskolák

A tárgy célja:

A felekezeti oktatás történetének, sajátosságainak, értékeinek megismertetése, szerepe a magyar oktatásügy történetében, illeszkedése a magyar közoktatás egészébe.

Témakörök:

1. A felekezeti iskolarendszer történetének, közoktatási tevékenységének, intézményhálózatának áttekintése.
2. A felekezetek, az egyes iskolafenntartók közoktatási tevékenységének általános és specifikus szabályai, jellemzői.
3. A felekezeti közoktatás újjászerveződése a rendszerváltás után, illeszkedése a magyar közoktatás egészébe.
4. A felekezeti közoktatási tevékenységeket megalapozó állami jogi normák, jogszabályok.
5. A felekezeti közoktatás szakmai szolgáltató intézményeinek tevékenysége.
6. Egyházi megnyilatkozások, útmutatások, etikai alapelvek a felekezeti oktatás számára.

Kötelező irodalom:

Korzenszky Richárd: Szünet nélkül. Egyházzól, iskoláról. Tihany, 2000. 227p.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXIX. Törvény

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99300079.TV

Az összes, nem önkormányzati iskolafenntartásra vonatkozó törvény, jogszabály, rendelet, a Magyar Köztársaság Alkotmánya vonatkozó részeit is.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=94900020.TV

Mészáros István: Állami és egyházi iskolák. In.: Új Pedagógiai Szemle, 1991. 1. 23-36.p.

A katolikus iskola. Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma, 1997.

Ajánlott irodalom:

Kemenes László: Katolikus iskolák az egyházi iskolák államosítása után. In.: Nyelvünk és Kultúránk, 1990.

Bosch Márta: Tanügyjog és igazgatási ismeretek 5. Budapest, 1997.

Dokumentumok, vitairatok és vélemények. Egy művelődéstörténeti törvény előkészítéséhez. Kiadja: MKM Budapest, 1992.

Egyházak az újkori Magyarországon, Historia Könyvtár, MTRA TTI Bp., 1993.

Egyházi iskolák indítása Magyarországon, Szerk.: Regőczy Miklós. A Fejér Megyei Pedagógiai Intézet Tájékoztatója, Székesfehérvár, 1990. 2. p.

Kelemen Elemér: Egyházi iskolák a magyar oktatásban. In.: Új Pedagógiai Szemle, 1996. 5. 83.p.

Magyarországi egyházak, felekezetek, vallási közösségek. (A Miniszterelnöki Hivatal 1990-től évenként megjelenő kiadványa) Bp.

<http://mek.oszk.hu/00000/00008/>

Nagy Péter Tibor: Egyházi iskolaindítás és az állam az első parlamenti ciklus idején. Magyar Pedagógia, 95. évf.3-4 szám. 293-313.p. (1995)

http://www.magyarpedagogia.hu/document/6_109_Nagy%20Peter%20Tibor.pdf

Educatio folyóirat 2005/III szám, Egyházak és oktatás

http://www.hier.iif.hu/hu/educatio_reszletes.php?id=57

Platthy Iván: Hogyan tovább az állam és az egyházak kapcsolatában? In.: Magyar Közigazgatás 2. 1998.

Pregun István: Egyház és iskola, In.: Pedagógiai Műhely, 4. 1998.

Dr. Szüdi János: A nem önkormányzati közoktatási intézmények alapítása. OKKER Bp., 2001.

D – Intézményértékelés

Témakörök:

1. Alapfogalmak (ellenőrzés, auditálás, tanúsítás, értékelés, külső és belső értékelés, diagnosztikus, formatív, szummatív értékelés, az értékelés pszichológiai, pedagógiai és vezetői értelmezése).
2. Az értékelés módszerei.
3. Az intézményértékelés sajátosságai, a szabályozások keretei
4. Az intézményértékelés területei.
5. Értékelés és nyilvánosság.
6. Értékelés és minőségirányítás.

Kötelező irodalom:

Kovács Sándor: Az iskolaműködés elemzése és értékelése. Baranya Megyei Pedagógiai Intézet. Pécs, 1994. 70 p.

Ajánlott irodalom:

Kovács Sándor: Az iskolaműködés elemzése és fejlesztése. Janus Pannonius Tudományegyetem. Pécs, 1994. 105 p.

Kiss Árpád: Mérés, értékelés, osztályozás. Tankönyvkiadó. Bp., 1978.

Mester és Tanítvány 2. szám, 2004. április